

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 8 Δεκεμβρίου 2023
(OR. en)

Διοργανικός φάκελος:
2023/0448(COD)

16405/23
ADD 6

VETER 110
AGRI 792
AGRILEG 338
CODEC 2409
IA 357

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	7 Δεκεμβρίου 2023
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	SWD(2023) 402 final
Θέμα:	ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ που συνοδεύει το έγγραφο πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προστασία των ζώων κατά τη μεταφορά και συναφείς δραστηριότητες και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1255/97 του Συμβουλίου και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2005 του Συμβουλίου

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο SWD(2023) 402 final.

συνημμ.: SWD(2023) 402 final

Βρυξέλλες, 7.12.2023
SWD(2023) 402 final

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

που συνοδεύει το έγγραφο

πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
για την προστασία των ζώων κατά τη μεταφορά και συναφείς δραστηριότητες και για
την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1255/97 του Συμβουλίου και την
κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2005 του Συμβουλίου

{COM(2023) 770 final} - {SEC(2023) 397 final} - {SWD(2023) 399 final} -
{SWD(2023) 401 final}

Δελτίο συνοπτικής παρουσίασης

Εκτίμηση επιπτώσεων για την αναθεώρηση της νομοθεσίας της ΕΕ για την καλή διαβίωση των ζώων

A. Ανάγκη ανάληψης δράσης

Γιατί; Ποιο είναι το πρόβλημα;

Μετά την έγκριση της ισχύουσας νομοθεσίας της ΕΕ για την καλή διαβίωση των ζώων (κυρίως στη δεκαετία του 1990), η επιστήμη έχει εξελιχθεί, οι πολίτες της ΕΕ δίνουν όλο και μεγαλύτερη προσοχή στην καλή διαβίωση των ζώων και στη συμπεριφορά των καταναλωτών και η ευαισθητοποίηση σχετικά με το ζήτημα αυτό έχει αλλάξει. Για τους λόγους αυτούς, η αναθεώρηση της ισχύουσας νομοθεσίας της ΕΕ για την καλή μεταχείριση των ζώων περιλαμβάνεται στις δράσεις στο πλαίσιο της στρατηγικής «Από το αγρόκτημα στο πιάτο», ώστε να συμβάλει σε ένα πιο βιώσιμο σύστημα παραγωγής τροφίμων στην ΕΕ.

Όπως επιβεβαιώθηκε από εκτενή αξιολόγηση («έλεγχος καταλληλότητας»), οι εξελίξεις αυτές δεν λαμβάνονται πλήρως υπόψη στη νομοθεσία σήμερα. Τα κύρια προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν κατά την αναθεώρηση της νομοθεσίας για την προστασία των ζώων κατά τη μεταφορά είναι τα ακόλουθα:

- **Η καλή μεταχείριση των ζώων κατά τη μεταφορά υπονομεύεται** από ορισμένες συνθήκες μεταφοράς, καθώς και από την έλλειψη σύγχρονων και αποτελεσματικών εργαλείων επιβολής.
- **Άνισοι όροι ανταγωνισμού για τους υπευθύνους επιχειρήσεων της ΕΕ** στην ενιαία αγορά, που οφείλονται στις διαφορές στην εφαρμογή και την επιβολή των κοινών απαιτήσεων της ΕΕ, καθώς και στις αποκλίσεις που παρουσιάζει η νομοθεσία που θεσπίζεται σε εθνικό επίπεδο για την προστασία των ζώων κατά τη μεταφορά.

Τι αναμένεται να επιτευχθεί με την παρούσα πρωτοβουλία;

Η προσέγγιση της νομοθεσίας της ΕΕ με τα πλέον πρόσφατα επιστημονικά στοιχεία και με τις προσδοκίες των πολιτών θα βελτιώσει σημαντικά την καλή διαβίωση άνω του ενός δισεκατομμυρίου ζώων που μεταφέρονται εντός και μεταξύ των κρατών μελών και εξάγονται σε τρίτες χώρες κάθε χρόνο. Η θέσπιση σαφέστερων και επικαιροποιημένων διατάξεων, λαμβάνοντας υπόψη τα πλέον πρόσφατα επιστημονικά στοιχεία, καθώς και η ευρύτερη χρήση της σύγχρονης τεχνολογίας, θα διευκολύνουν τη συμμόρφωση με την αναθεωρημένη νομοθεσία και την επιβολή της από τις αρμόδιες αρχές. Επιπλέον, η πρωτοβουλία θα συμβάλει στη μείωση των στρεβλώσεων στην ενιαία αγορά που συνδέονται με τους όρους μεταφοράς ζώντων ζώων για οικονομικούς σκοπούς. Τέλος, η πρωτοβουλία θα συμβάλει σε ένα πιο ανθεκτικό, βιώσιμο σύστημα παραγωγής τροφίμων στην ΕΕ.

Ποια είναι η προστιθέμενη αξία της δράσης σε επίπεδο ΕΕ;

Ο διασυνοριακός χαρακτήρας της μεταφοράς ζώων απαιτεί ρύθμιση σε επίπεδο ΕΕ. Οι δράσεις μόνο σε εθνικό επίπεδο θα έχουν ως αποτέλεσμα τα κράτη μέλη να έχουν διαφορετική νομοθεσία, γεγονός που θα οδηγούσε σε περαιτέρω κατακερματισμό, στρεβλώσεις του ανταγωνισμού και σε ανισότητες του επιπέδου καλής διαβίωσης των ζώων σε ολόκληρη την ΕΕ. Με τη θέσπιση ενός επικαιροποιημένου και πιο ομοιογενούς συνόλου κανόνων, το ενδοενοσιακό εμπόριο ζώων θα διευκολυνθεί και θα πραγματοποιηθεί υπό συνθήκες ισότιμων όρων ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων της ΕΕ. Ως εκ τούτου, η εσωτερική αγορά θα βελτιωθεί και οι αρχές της ΕΕ για την καλή διαβίωση των ζώων θα προωθηθούν ευκολότερα σε παγκόσμιο επίπεδο.

Β. Λύσεις

Ποιες νομοθετικές και μη νομοθετικές επιλογές πολιτικής έχουν εξεταστεί; Υπάρχει προτιμώμενη επιλογή ή όχι; Γιατί;

Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που περιγράφονται ανωτέρω, καθορίστηκαν έξι μέτρα. Για ορισμένα από τα μέτρα αυτά εξετάστηκαν εναλλακτικές επιλογές πολιτικής. Με βάση μια ανάλυση πολλαπλών κριτηρίων σχετικά με την καλή διαβίωση των ζώων, καθώς και τις οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις τους, έχει καθοριστεί ο ακόλουθος συνδυασμός προτιμώμενων επιλογών (με ορισμένες μεταβατικές περιόδους, κατά περίπτωση):

- 1) Περαιτέρω περιορισμός της μέγιστης διάρκειας ταξιδιού για τη μεταφορά ζώντων ζώων (9 ώρες κατ' ανώτατο όριο για τα ζώα που μεταφέρονται για σφαγή· και για άλλα ζώα: 21 ώρες (+ 24 ώρες ανάπαυσης) + 21 ώρες ταξιδιού).
- 2) Αύξηση του διαθέσιμου χώρου στο όχημα με βάση τις συστάσεις της EFSA.
- 3) Εφαρμογή της μέγιστης διάρκειας ταξιδιού και για τις εξαγωγές ζώντων ζώων από την ΕΕ και απαίτηση περαιτέρω εργαλείων που θα εγγυώνται την τήρηση των κανόνων της ΕΕ έως τον προορισμό, σύμφωνα με την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου (π.χ. παρουσία υπευθύνου για την καλή διαβίωση των ζώων επί του πλοίου, τήρηση, επί των πλοίων, καλών προτύπων ασφάλειας στη θάλασσα).
- 4) Αύξηση των απαιτήσεων καλής διαβίωσης των ζώων για τη μεταφορά ευάλωτων ζώων (π.χ. για μη απογαλακτισμένους μόσχους: μέγιστη διάρκεια ταξιδιού 9 ωρών + 1 ώρα σίτισης + 9 ώρες, εάν έχει εγκριθεί αποτελεσματικό σύστημα σίτισης· Ελάχιστη ηλικία πέντε εβδομάδων και ελάχιστο βάρος 50 kg για τους μη απογαλακτισμένους μόσχους προς μεταφορά).
- 5) Αναθεώρηση των κανόνων για τον περιορισμό της ταλαιπωρίας των ζώων λόγω της μεταφοράς σε υψηλές θερμοκρασίες (εάν η μετεωρολογική πρόγνωση αναφέρει θερμοκρασίες μεταξύ 25°-30 °C, επιτρέπονται μόνο ταξίδια μικρής διάρκειας κατά τη διάρκεια της ημέρας· εάν η θερμοκρασία υπερβαίνει τους 30 °C, επιτρέπεται μόνο η μεταφορά τη νύχτα).
- 6) Βέλτιστη χρήση ψηφιακών εργαλείων για τη διευκόλυνση της επιβολής των κανόνων για τις μεταφορές (π.χ. εντοπισμός θέσης των οχημάτων σε πραγματικό χρόνο· κεντρική βάση δεδομένων και ψηφιακή εφαρμογή).
- 7) Θέσπιση ειδικών κανόνων για τη μεταφορά γατών και σκύλων (π.χ. όρια ηλικίας και συνθήκες θερμοκρασίας).

Ποιο μέρος υποστηρίζει την κάθε επιλογή;

Όπως καταδεικνύεται από τις αποκλίνουσες απόψεις μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών, η καλή μεταχείριση των ζώων αποτελεί τομέα πόλωσης, όπου οι ΜΚΟ και η βιομηχανία μοιράζονται σπάνια τις ίδιες απόψεις, αν και συμφωνούν με τον στόχο της βελτίωσης της καλής μεταχείρισης των ζώων και της μείωσης της στρέβλωσης της εσωτερικής αγοράς. Τα ενδιαφερόμενα μέρη του κλάδου συμφωνούν γενικά για τη βελτίωση των συνθηκών μεταφοράς (θερμοκρασία, χώρος, βελτιωμένοι όροι εξαγωγής, ιδίως μέσω θαλάσσιων μεταφορών), αλλά είναι απρόθυμοι να περιορίσουν περαιτέρω τη διάρκεια ταξιδιού, ιδίως όσον αφορά τις εξαγωγές ζώντων ζώων από την ΕΕ. Ωστόσο, στον κλάδο υφίσταται εσωτερική διαίρεση λόγω των αποκλινουσών εθνικών νομοθεσιών των κρατών μελών της ΕΕ, γεγονός που οδηγεί σε αποκλίνοντα συμφέροντα του κλάδου. Από την άλλη πλευρά, οι ΜΚΟ δεν υποστηρίζουν την επιλογή να συνεχιστεί η εξαγωγή ζώντων ζώων υπό αυστηρούς όρους και θα προτιμούσαν την απαγόρευση των εξαγωγών ζώντων ζώων. Ομοίως, τάσσονται υπέρ της πολύ αυστηρότερης μέγιστης διάρκειας ταξιδιού (8 ώρες κατ' ανώτατο όριο για όλα τα ζώα).

Γ. Επιπτώσεις της προτιμώμενης επιλογής

Ποια είναι τα οφέλη της προτιμώμενης επιλογής (ειδάλλως, των κυριότερων επιλογών);

Η προτιμώμενη επιλογή αναμένεται να αποφέρει σημαντικά οφέλη για την καλή διαβίωση των ζώων. Επιπλέον, θα έχει θετικό αντίκτυπο στους μεταφορείς και σε άλλους επιχειρηματικούς φορείς της ΕΕ: μέσω πιο εναρμονισμένων κανόνων απ' ό,τι ισχύει σήμερα, θα επωφεληθούν από πιο ισότιμους όρους

ανταγωνισμού στην ενιαία αγορά. Επιπλέον, η βελτίωση των συνθηκών καλής διαβίωσης κατά τη μεταφορά θα μειώσει τους κινδύνους για την υγεία των ζώων, θα μειώσει τα ποσοστά θνησιμότητας, καθώς και το ποσοστό των ζώων που είναι ασθενή ή τραυματισμένα κατά την άφιξη, μειώνοντας έτσι την απόρριψη σφαγίων στα σφαγεία (αποφεύγοντας το κόστος καταστροφής των σφαγίων, που εκτιμάται σε 27 EUR ανά σφάγιο) και βελτιώνοντας την ποιότητα του κρέατος, καθώς και αποφέροντας οικονομικά οφέλη για τους παραγωγούς, για παράδειγμα μέσω της μείωσης του κτηνιατρικού κόστους. Η πρωτοβουλία θα αποφέρει επίσης έμμεσα κοινωνικά οφέλη, π.χ. συμβάλλοντας στη μείωση του κινδύνου ανάπτυξης μικροβιακής αντοχής και την εξάπλωση ζωνοδόσων, και ανταποκρινόμενη καλύτερα στις προσδοκίες των πολιτών σχετικά με την καλή διαβίωση των ζώων.
Ποιο είναι το κόστος της προτιμώμενης επιλογής (ειδάλλως, των κυριότερων επιλογών); Οι εταιρείες μεταφορών θα πρέπει να προσαρμοστούν στα νέα πρότυπα μεταφορών και ενδεχομένως να αγοράσουν επιπλέον φορτηγά λόγω των απαιτήσεων για περισσότερο διαθέσιμο χώρο. Στην περίπτωση των θαλάσσιων μεταφορών, ορισμένες εταιρείες θα πρέπει να αγοράσουν νέα σκάφη ή να ανακαινίσουν τα σκάφη τους προκειμένου να εξασφαλίσουν τη συμμόρφωση με τα πρότυπα ασφάλειας στη θάλασσα. Κατά μέσο όρο σε επίπεδο ΕΕ, ο σωρευτικός αντίκτυπος της προτιμώμενης επιλογής εκτιμάται ότι θα οδηγήσει σε αύξηση του κόστους παραγωγής κατά 0,014 EUR ανά κιλό κρέατος, γάλακτος ή αυγών ετησίως. Οι επιπτώσεις που θα έχει αυτό στα επίπεδα παραγωγής, στις τιμές εισαγωγής, εξαγωγής και καταναλωτή αναμένεται να είναι αμελητέες (κάτω του 1 % στις περισσότερες περιπτώσεις), ενώ δεν αναμένεται σημαντικός αντίκτυπος ούτε στην επισιτιστική ασφάλεια. Όσον αφορά την οικονομική προσιτότητα των τροφίμων, οι επιπτώσεις στις τιμές καταναλωτή αναμένεται, ανάλογα με το εμπόρευμα, να αντιστοιχούν σε πρόσθετες δαπάνες που κυμαίνονται από 2,81 EUR έως 14,09 EUR ανά άτομο ετησίως, ανάλογα με τη διατροφή και το εισόδημα. Ορισμένες υφιστάμενες δαπάνες θα μειωθούν από την εξοικονόμηση που προκύπτει από τη μείωση του διοικητικού φόρτου λόγω της ψηφιοποίησης. Η εξοικονόμηση αυτή εκτιμάται σε 71 εκατ. EUR ευρώ ετησίως.
Πώς θα επηρεαστούν οι μεγάλες, οι μικρομεσαίες και οι πολύ μικρές επιχειρήσεις; Σχεδόν όλες οι επιχειρήσεις της ΕΕ που ασχολούνται με τη μεταφορά ζώων είναι ΜΜΕ σύμφωνα με τον συνήθη ορισμό των ΜΜΕ (πάνω από 250 εργαζόμενοι). Συνολικά, οι οικονομικές επιπτώσεις είναι περιορισμένες και, ως εκ τούτου, λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες των ΜΜΕ. Επιπλέον, προβλέπονται επαρκώς μακρές μεταβατικές περίοδοι για τη διευκόλυνση της ομαλής προσαρμογής. Επίσης, θα επιτευχθούν οφέλη και εξοικονομήσεις χάρη στην υψηλότερη ποιότητα του κρέατος, τη μείωση της απόρριψης σφαγίων και τη μειωμένη χρήση κτηνιατρικών φαρμάκων.
Θα υπάρξουν σημαντικές επιπτώσεις στους εθνικούς προϋπολογισμούς και στις εθνικές διοικήσεις; Δεν υπάρχουν σημαντικές επιπτώσεις.
Θα υπάρξουν άλλες σημαντικές επιπτώσεις; Όχι.
Δ. Παρακολούθηση
Πότε θα επανεξεταστεί η πρωτοβουλία; Μια γενική αξιολόγηση θα πραγματοποιηθεί 10 έτη μετά την έναρξη ισχύος. Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή θα συντάξει έκθεση εφαρμογής και αξιολόγησης, η οποία θα λαμβάνει υπόψη τα δεδομένα

που συλλέγονται βάσει του αναθεωρημένου κανονισμού, καθώς και τα στοιχεία από το TRACES και τις ετήσιες εκθέσεις των κρατών μελών σχετικά με τους επίσημους ελέγχους που διενεργήθηκαν.